

SfU
1987/88:12

Socialförsäkringsutskottets betänkande 1987/88:12

om uppbörd av socialavgifter m.m.
(prop. 1987/88:40 och prop. 1987/88:52 delvis)

Sammanfattning

I betänkandet behandlas förslag i proposition 1987/88:40 om bl.a. en begränsning av skattemyndigheternas skyldighet att meddela fastställelsebeslut om arbetsgivaravgift och ändrad förutsättning för att arbetsgivarna skall lämna årsuppgift. Vidare föreslås i propositionen en komplettering av arbetsgivarnas skyldighet att lämna uppgift om medel inbetalda till semesterkassa och slutligen en följdändring i lagen (1981:691) om socialavgifter med anledning av tidigare beslutade ändringar i lagen (1962:381) om allmän försäkring.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 1988 men tillämpas också på årsuppgift och årsavgift avseende utgiftsåret 1987.

Med anledning av propositionen har väckts en motion (fp) om förutsättningarna för att i efterhand påföra högre avgift.

Utskottet tillstyrker propositionsförslaget och avstyrker motionen.

Propositionerna

I proposition 1987/88:40 med förslag om vissa ändringar i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare, m.m. föreslår regeringen (socialdepartementet) att riksdagen antar följande av lagrådet granskade lagförslag

1. lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare,
2. lag om ändring i taxeringslagen (1956:623),
3. lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter.

Lagförslagen återfinns i bilaga 1 till betänkandet.

I proposition 1987/88:52 föreslår regeringen (finansdepartementet) efter hörande av lagrådet – såvitt nu är i fråga (lagförslag 8) – att riksdagen antar i propositionen framlagt förslag till lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare.

Lagförslaget, som av skatteutskottet överlämnats till socialförsäkringsutskottet, återfinns i bilaga 2 till betänkandet. Övriga lagförslag i proposition 1987/88:52 har behandlats av skatteutskottet i betänkandet SkU 1987/88:8.

Motion väckt med anledning av proposition 1987/88:40

1987/88:Sf1 av Christer Eirefelt (fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts angående påförande av högre socialavgifter i efterhand.

Utskottet

Uppbörd av socialavgifter

Reglerna för uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare (arbetsgivaravgifter) finns i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare, USAL. Lagen trädde i kraft den 1 januari 1985 och innebar en samordning med systemet för uppbörd av innehållen preliminär A-skatt enligt uppbörds-lagen (1953:272), UBL.

Den samordnade uppbörden sker månadsvis och knyter an till de löpande löneutbetalningarna. Arbetsgivaren redovisar således varje månad den under föregående månad utbetalda lönen och räknar ut den månadsavgift som belöper på lönen. Med lön avses även vissa naturaförmåner och andra ersättningar för arbete som ingår i avgiftsunderlaget. Redovisningen görs i en uppbördsdeklaration som innefattar såväl skatter som avgifter. Samtidigt som redovisningen lämnas betalas den innehållna skatten och månadsavgiften in till länsstyrelsens skattepostgirokonto. Förfarandet medför att de avgifter som månadsvis betalas och redovisas för de flesta arbetsgivare blir definitiva. En samlad redovisning för hela utgiftsåret (årsuppgift) skall lämnas endast i särskilt angivna fall. Skyldighet att lämna årsuppgift föreligger sålunda om årsavgiften (summan av de arbetsgivaravgifter som belöper på utgiftsåret) skall beräknas till annat belopp än vad arbetsgivaren betalat eller ålagts betala för utgiftsåret och skillnaden uppgår till minst 100 kr. Skyldighet att lämna årsuppgift föreligger vidare om lokala skattemyndigheten begär att arbetsgivaren skall lämna årsuppgift. Uppgiften skall lämnas senast den 1 mars året efter utgiftsåret.

Lokala skattemyndigheten skall fatta beslut om fastställelse av månadsavgiften bl.a. när arbetsgivaren gett in en ny uppbördsdeklaration för rättelse av tidigare redovisad månadsavgift. Ett sådant beslut skall fattas oavsett om rättelsen avser en höjning eller sänkning av avgiften. Beslut om fastställelse av avgift som meddelas senast den 1 mars året efter utgiftsåret skall avse endast månadsavgift, medan beslut därefter alltid skall avse årsavgift. Bestämmelserna inrymmer möjligheter för lokala skattemyndigheten att inom en sjuårsperiod ompröva beslut om månadsavgift eller årsavgift.

I proposition 1987/88:40 föreslås att skyldighet för arbetsgivaren att lämna årsuppgift skall föreligga endast efter anmaning av skattemyndighet och att skyldigheten för skattemyndighet att fastställa månadsavgift med anledning av ändrad uppbördsdeklaration begränsas. Propositionen har avgetts efter en framställning i ämnet från riksskatteverket och har till syfte att förenkla avgiftsuppbörden.

Departementschefen ser det som angeläget att förhindra att en inte avsedd användning av årsuppgiften utvecklas till normal rutin. Hon pekar på att en utbredd användning av årsuppgift kan tyda på att noggrannheten vid den månatliga redovisningen i uppbördsdeklaration har eftersatts. Risk finns också för att en förskjutning av tyngdpunkten mot årsredovisning skulle kunna innebära en medveten senareläggning av arbetsgivaravgifterna. Vidare anføres att det är synnerligen viktigt att skattemyndigheterna inte åsamkas onödigt merarbete på grund av den formella uppbyggnaden av systemet.

Enligt förslaget skall således skyldighet för arbetsgivare att lämna årsuppgift föreligga endast efter anmaning från lokal skattemyndighet, länskattemyndighet eller riksskatteverket. Årsuppgiften ändrar därigenom karaktär från en redovisningshandling till ett instrument för kontroll. Om arbetsgivaren upptäcker att avgiften är felaktigt redovisad är han med den nya ordningen hänvisad till att inge en rättad uppbördsdeklaration.

Skyldigheten att fastställa månadsavgift efter rättad uppbördsdeklaration föreslås bli begränsad till de situationer då beslut om restitution eller avkortning skall meddelas. Beslut om månadsavgift skall enligt förslaget kunna fattas även efter den 1 mars året efter utgiftsåret. Har emellertid årsavgiften fastställts skall beslut om månadsavgift inte kunna meddelas. I propositionen föreslås att det uttryckligen anges att beslut om fastställelse av årsavgift får underlåtas om belopp att återfå eller betala understiger 100 kr.

På förslag av lagrådet har i regeringens lagförslag uttryckligen reglerats under vilka förutsättningar omprövning av redan fastställda avgifter får ske. På lagrådets inrådan föreslås vidare, med hänsyn till normgivningsordningen, ett slopande av hänvisningar till uppbördslagen i fråga om bemyndiganden för riksskatteverket att meddela föreskrifter om förseningsavgift, restavgift och tilläggsavgift. Det senare innebär att sådana föreskrifter från riksskatteverket som inte kan anses som verkställighetsföreskrifter inte kommer att kunna läggas till grund för beslut på sociallagstiftningsområdet angående eftergift av förseningsavgift eller befrielse från restavgift eller tilläggsavgift.

De nya bestämmelserna föreslås gälla från den 1 januari 1988 men skall också tillämpas på årsuppgift och årsavgift avseende utgiftsåret 1987.

Christer Eirefelt anför i motion Sf1 att en godtagen redovisning inte bör få ändras genom att en högre avgift påförs annat än under klart definierade förutsättningar. Ändring bör, enligt motionären, endast komma i fråga då den avgiftsskyldige har lämnat en oriktig uppgift i redovisningen. Motionären hänvisar till de krav för en taxeringshöjning som anges i eftertaxeringsbestämmelserna, och i motionen begärs ett tillkännagivande i enlighet med det anförda.

Utskottet vill erinra om att förutsättningarna för omprövning av redan fastställda avgifter behandlats av lagrådet (prop. s. 48 f.). Lagrådet har konstaterat att det på samma sätt som vid eftertaxering bör i lag anges under vilka förutsättningar redan fastställda avgifter får omprövas. I fråga om omprövning av beslut om månadsavgift har lagrådet anført att de förutsättningar som anges i lagförslaget bör kunna föranleda ny fastställelseprövning. När det gäller årsavgiften anser lagrådet att uttryckliga bestämmelser om

omprövning av fastställelsebeslut bör införas. Lagrådet har uttalat att att en omprövning av fastställelsebeslut inte bör medges endast med hänvisning till annan beräkning av de avdragsgilla kostnaderna än den som bestämts i förhandsbeslut (17 § första stycket punkten 6). Lagrådet har i övrigt godtagit att de förutsättningar som anges i 17 § punkterna 1, 2, 4 och 5 läggs till grund för en omprövning av ett tidigare fastställelsebeslut.

Propositionens lagförslag har därefter ändrats i enlighet med lagrådets förslag.

Av 10 § framgår beträffande månadsavgiften att omprövning av fastställelsebeslut till arbetsgivarens nackdel får ske vid underlåtenhet att lämna uppbördsdeklaration samt när oriktig uppgift lämnats och medfört för låg avgift. När det gäller årsavgiften innebär regleringen i 17 § att avgiften kan höjas vid omprövning, förutom vid oriktig uppgift och underlåtenhet att lämna redovisning, även när arbetsgivaren själv i årsuppgift eller annat meddelande lämnat uppgift som visar att avgiften skall höjas. Också vid fall av felskrivning, felräkning och liknande samt vid ändrad beräkning av pensionsgrundande inkomst kan omprövning ske till arbetsgivarens nackdel. Det kan därvid anmärkas att reglerna om ändring av pensionsgrundande inkomst ansluter till ifrågavarande uppbördsbestämmelser.

Utskottet anser att lagförslaget, efter vidtagna ändringar, klart anger förutsättningarna för omprövning och att dessa i samtliga fall kan godtas från rättssäkerhetssynpunkt. Det intresse av skydd för de enskilda som förs fram i motionen är enligt utskottets mening således redan tillgodosett. Motion Sf1 avstyrks därför.

Det är självfallet av vikt att avgiftsuppbörden i möjligaste mån förenklas för att såväl arbetsgivare som myndigheter skall slippa tyngande rutiner. Enligt utskottets mening innebär lagförslaget om ändringar i avgiftsuppbörden att angelägna förenklingar genomförs. Utskottet hälsar därför förslaget med tillfredsställelse och tillstyrker således propositionen i denna del.

De övriga lagförslagen har inte mött några erinringar motionsledes, och utskottet tillstyrker propositionen även i dessa delar.

Författningsförslagen

Vissa lagtekniska ändringar bör ske i de framlagda lagförslagen. Sålunda bör de i propositionerna 1987/88:40 och 1987/88:52 framlagda förslagen om ändringar i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare sammanföras till ett lagförslag. Detta lagförslag återfinns i bilaga 3 till betänkandet.

Utskottet hemställer

1. beträffande *lag om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare* att riksdagen med bifall till proposition 1987/88:40 i denna del och proposition 1987/88:52 i denna del samt med avslag på motion 1987/88:Sf1 antar av utskottet i bilaga 3 framlagt förslag till lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare,

2. beträffande *övriga lagförslag* att riksdagen antar i proposition 1987/88:40 framlagda förslag till *dels* lag om ändring i taxeringslagen (1956:623), *dels* lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter.

Stockholm den 3 december 1987

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Doris Håvik

Närvarande: Doris Håvik (s), Nils Carlshamre (m), Börje Nilsson (s), Ralf Lindström (s), Margareta Andrén (fp), Karin Israelsson (c), Ulla Johansson (s), Gullan Lindblad (m), Lena Öhrsvik (s), Nils-Olof Gustafsson (s), Kenth Skårvik (fp), Siri Häggmark (m), Ingegerd Elm (s), Rune Backlund (c) och Karl-Erik Persson (vpk).

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare¹

dels att 14 och 36 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 2, 10–12, 15–17, 28, 31 och 32 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag förstås med

lön: sådan lön eller annan ersättning enligt 2 kap. 3–5 §§ lagen (1981:691) om socialavgifter på vilken arbetsgivaravgifter skall beräknas;

uppbördsdeklaration: sådan uppbördsdeklaration som anges i 54 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272);

månadsavgift: de arbetsgivaravgifter som skall redovisas enligt 4 §;

utgiftsår: det kalenderår för vilket arbetsgivaravgifter skall betalas;

årsuppgift: en arbetsgivares redovisning för utgiftsårets arbetsgivaravgifter;

årsavgift: summan av de arbetsgivaravgifter som belöper på utgiftsåret;

årsavgift: summan av de arbetsgivaravgifter som belöper på utgiftsåret;

årsuppgift: en arbetsgivares uppgift om den lön på vilken årsavgift skall beräknas;

redaravgift: de arbetsgivaravgifter som avser lön för vilken sjömansskatt skall betalas;

kvarstående avgift: det belopp i en årsuppgift med vilket årsavgiften överstiger summan av inbetalda och till betalning ålagda arbetsgivaravgifter;

överskjutande avgift: det belopp i en årsuppgift med vilket summan av inbetalda och till betalning ålagda arbetsgivaravgifter överstiger årsavgiften;

restitutionsränta: ränta enligt 24 §;

anståndsränta: ränta enligt 54 §.

10 §

Den lokala skattemyndigheten skall fastställa månadsavgiften och i förekommande fall ålägga betalningsskyldighet för arbetsgivaren om denne har

1. underlåtit att lämna redovisning enligt 4 §;

2. lämnat oriktig uppgift och månadsavgiften på grund därav blivit för låg; eller

3. ingett ny uppbördsdeklaration för rättelse av tidigare redovisad månadsavgift.

3. redovisat för hög månadsavgift och beslut om restitution eller avkortning skall meddelas.

¹ Senaste lydelse av 14 § 1987:563.

Betalningsskyldighet skall också åläggas arbetsgivaren för avgiftsbelopp som har redovisats i uppbördsdeklaration men inte betalats. Belopp för vilket betalningsskyldighet ålagts får omedelbart drivas in.

Kan på grund av brister i arbetsgivarens uppgifter, bokföring eller anteckningar om utgiven lön underlaget för den månadsavgift som skall fastställas inte beräknas tillförlitligt, skall det uppskattas av den lokala skattemyndigheten efter vad som bedöms vara skäligt med hänsyn till föreliggande omständigheter såsom verksamhetens art och omfattning.

Beslut enligt denna paragraf får inte meddelas efter den 1 mars året efter utgiftsåret.

Månadsavgift får fastställas även i fall då avgift för samma månad tidigare fastställts. Beslut enligt denna paragraf får inte meddelas om årsavgift har fastställts.

11 §²

En arbetsgivare skall lämna årsuppgift senast den 1 mars året efter utgiftsåret

Den lokala skattemyndigheten får anmana en arbetsgivare att inom den tid som angetts i anmaningen lämna årsuppgift.

1. om årsavgiften skall beräknas till annat belopp än som arbetsgivaren betalat eller ålagts betala för utgiftsåret och skillnaden uppgår till minst 100 kronor eller

2. om den lokala skattemyndigheten begär det.

Årsuppgiften skall lämnas till den länsskattemyndighet till vilken uppbördsdeklarationen skall lämnas. Har uppbördsdeklaration lämnats under särskilt redovisningsnummer skall årsuppgift lämnas under samma nummer.

Anmaning enligt denna paragraf får också utfärdas av riksskatteverket eller länsskattemyndigheten. Har uppbördsdeklaration lämnats under särskilt redovisningsnummer skall årsuppgift lämnas under samma nummer.

12 §

I årsuppgiften skall anges

1. arbetsgivarens namn och postadress, personnummer, organisationsnummer eller särskilda redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272);

2. under utgiftsåret utgiven lön, dock inräknat det belopp som avses i punkt 3;

3. det belopp med vilket avdrag har gjorts enligt 6 §;

4. den lön på vilken årsavgiften beräknas;

4. den lön på vilken årsavgiften beräknas.

5. årsavgiftens belopp;

6. summan av de arbetsgivaravgifter som har betalats enligt lämnade uppbördsdeklarationer och de avgifter som arbetsgivaren har ålagts betala för utgiftsåret;

² Senaste lydelse 1986:1388.

7. kvarstående avgift eller över-
skjutande avgift.

Öretal som uppkommer vid be-
räkningen av årsavgiften bortfaller.

Årsuppgift skall avges på heder och samvete på blankett enligt fastställt
formulär.

15 §³

En arbetsgivare som är uppgifts-
skyldig enligt 11 § första stycket
punkt 1 och som underlåter att läm-
na årsuppgift får anmanas att kom-
ma in med uppgiften. Om årsupp-
giften är ofullständig, får arbetsgi-
varen anmanas att komplettera
den.

En arbetsgivare som lämnat
ofullständig årsuppgift får anma-
nas att komplettera den.

Efter anmaning är arbetsgivare och arbetstagare skyldiga att inom den
tid som har angetts i anmaningen meddela de upplysningar som behövs för
kontroll av avgiftsskyldigheten.

Arbetsgivaren och arbetstagaren skall efter anmaning också förete alla
handlingar som behövs för kontroll av avgiftsskyldigheten såsom kontrakt,
kontoutdrag, räkning eller kvitto.

Anmaning enligt denna paragraf får utfärdas av riksskatteverket, läns-
skattemyndigheten eller den lokala skattemyndigheten.

Bestämmelserna i 54 § 3 mom.
uppbördslagen (1953:272) om upp-
bördsdeklaration skall tillämpas på
årsuppgift.

Bestämmelserna i 54 § 3 mom.
andra stycket och tredje stycket
första meningen uppbördslagen
(1953:272) om uppbördsdeklaration
skall tillämpas på årsuppgift.

16 §

Om arbetsgivare eller arbetstaga-
re inte hör sammar en anmaning en-
ligt 15 § första eller andra stycket
får vite föreläggas. Om en arbetsgi-
vare inte hör sammar en anmaning
enligt 11 § första stycket punkt 2 får
den lokala skattemyndigheten vid
vite anmana denne att inkomma
med årsuppgift inom viss tid. Be-
stämmelserna i 83 § uppbördslagen
(1953:272) om vite gäller därvid i
tillämpliga delar.

Om arbetsgivare eller arbetstaga-
re inte hör sammar en anmaning en-
ligt 15 § första eller andra stycket
får vite föreläggas. Om en arbetsgi-
vare inte hör sammar en anmaning
enligt 11 § får den anmanande myn-
digheten vid vite anmana denne att
inkomma med årsuppgift inom viss
tid. Bestämmelserna i 83 § upp-
bördslagen (1953:272) om vite gäl-
ler därvid i tillämpliga delar.

17 §

Den lokala skattemyndigheten skall efter den 1 mars året efter utgiftsåret
fastställa årsavgiften för arbetsgivaren

1. om årsavgiften enligt årsupp-
gift uppgår till större belopp än

1. om en arbetsgivare i årsupp-
gift eller annat meddelande har

³ Senaste lydelse 1986:1388.

summan av vad arbetsgivaren *senast nämnda dag* har betalat och ålagts betala för utgiftsåret;

2. om årsavgiften blivit för låg på grund av att arbetsgivaren har lämnat oriktig uppgift eller underlåtit att lämna föreskriven uppgift;

3. om en arbetsgivare yrkar att en inte tidigare fastställd årsavgift skall bestämmas till lägre belopp än som följer av uppgifterna i uppbördsdeklaration *eller årsuppgift*;

4. om beslut om restitution eller avkortning skall meddelas *efter nämnda dag*;

5. om fall föreligger som avses i 19 §; eller

6. om den lokala skattemyndigheten finner att en arbetstagares kostnader bör beräknas till lägre belopp än som följt av beslut enligt 6 § tredje stycket.

Fastställelse enligt första stycket *punkt 3* får avse endast avgiftsbelopp som inte tidigare fastställts. Yrkandet skall ha kommit in till den lokala skattemyndigheten före utgången av andra året efter utgiftsåret.

Uppgår de arbetsgivaravgifter som återstår att betala till minst 100 kronor, skall arbetsgivaren åläggas betalningsskyldighet för dem. Öretal som uppkommer vid beräkningen bortfaller. Ett belopp för vilket betalningsskyldighet ålagts får omedelbart drivas in.

Har arbetsgivaravgifter *som skall betalas som månadsavgift* inte betalats i den tid och ordning som är föreskriven i denna lag för betalning av sådan avgift eller som har

lämnat sådan uppgift om lön att årsavgiften uppgår till större belopp än summan av vad arbetsgivaren har betalat och ålagts betala för utgiftsåret;

3. om en arbetsgivare yrkar att en inte tidigare fastställd årsavgift skall bestämmas till lägre belopp än som följer av uppgifterna i uppbördsdeklaration;

4. om beslut om restitution eller avkortning skall meddelas;

6. om den lokala skattemyndigheten finner att en arbetstagares kostnader bör beräknas till lägre belopp än som följt av beslut enligt 6 § tredje stycket *och årsavgiften inte tidigare fastställts*.

Fastställelse enligt första stycket 1, 2, 4 och 5 får ske även i fall då årsavgift tidigare fastställts. Fastställelse enligt första stycket 1, 2 och 4–6 får underlåtas om beloppet att återfå eller som återstår att betala understiger 100 kronor.

Fastställelse enligt första stycket 3 får avse endast avgiftsbelopp som inte tidigare fastställts. Yrkandet skall ha kommit in till den lokala skattemyndigheten före utgången av andra året efter utgiftsåret.

Fastställelse enligt denna paragraf får underlåtas om fastställelse av månadsavgift meddelas enligt 10 §.

28 §

Har arbetsgivaravgifter inte betalats i den tid och ordning som är föreskriven i denna lag för betalning av sådan avgift eller som har bestämts enligt 7 §, 19 §

Nuvarande lydelse

bestämts enligt 7 §, 19 § andra stycket eller 54 §, utgår restavgift och tilläggsavgift enligt 58 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272). Därvid skall bestämmelserna i 58 § 2 mom. samma lag tillämpas. *Vad som har sagts nu skall tillämpas också på kvarstående avgift som inte har betalats inom föreskriven tid.*

Uppbördslagens bestämmelser om indrivning, avkortning, avskrivning och antagande av ackordsförslag skall också tillämpas i fråga om belopp på vilket denna lag är tillämplig. Införsel enligt 15 kap. utsokningsbalken får äga rum.

31 §⁴

Bestämmelserna i 1–30 §§ gäller också redaravgift, om inte annat följer av vad som föreskrivs i andra stycket eller i 32–37 §§.

I stället för tidsangivelsen den 1 mars året efter utgiftsåret i 10, 11, 14 och 17 §§ skall i fråga om redaravgift gälla den 30 april året efter utgiftsåret.

Länsskattemyndighetens behörighet enligt 15 och 54 §§ tillkommer länsskattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län. I fråga om åtgärder som avses i 28 § andra stycket meddelas beslut av länsskattemyndigheten i det län där målet om indrivning av avgiftsfordringen är anhängigt.

Med allmänt ombud enligt 30 § avses det allmänna ombudet enligt 24 § lagen (1958:295) om sjömansskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988 och tillämpas första gången på lön som utges efter ikraftträdandet. De nya föreskrifterna om årsuppgift och årsavgift tillämpas dock även på årsuppgift och årsavgift avseende utgiftsåret 1987.

Föreslagen lydelse

andra stycket eller 54 §, utgår restavgift och tilläggsavgift enligt 58 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272). Därvid skall bestämmelserna i 58 § 2 mom. *första stycket* samma lag tillämpas.

Bestämmelserna i 1–13 och 15–30 §§ gäller också redaravgift, om inte annat följer av vad som föreskrivs i andra stycket eller i 32–35 och 37 §§.

I stället för tidsangivelsen den 1 mars året efter utgiftsåret i 17 § skall i fråga om redaravgift gälla den 30 april året efter utgiftsåret.

32 §⁵

Länsskattemyndighetens behörighet enligt 11, 15 och 54 §§ tillkommer länsskattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län. I fråga om åtgärder som avses i 28 § andra stycket meddelas beslut av länsskattemyndigheten i det län där målet om indrivning av avgiftsfordringen är anhängigt.

⁴ Senaste lydelse 1986:1137.

⁵ Senaste lydelse 1986:1388.

2 Förslag till

Lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623)

Härigenom föreskrivs att 37 § 7 mom. taxeringslagen (1956: 623)¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

37 §

7 mom.² Vid kontrolluppgift, som lämnas enligt 1 mom. punkt 1–3, 3b–3f eller 8 skall fogas särskild uppgift (sammandrag av kontrolluppgifter). I sådant sammandrag skall anges namn, postadress och personnummer eller organisationsnummer för den uppgiftsskyldige, antalet lämnade kontrolluppgifter samt det sammanlagda beloppet av de skatteavdrag som har verkställts för preliminär A-skatt under året före taxeringsåret. Har den uppgiftsskyldige tilldelats särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953: 272) skall detta anges i stället för personnummer eller organisationsnummer. Om den uppgiftsskyldige har gjort avdrag för en arbetstatares kostnader enligt 2 kap. 4 § 6 lagen (1981: 691) om socialavgifter, skall denna kostnad också anges i sammandraget.

7 mom. Vid kontrolluppgift, som lämnas enligt 1 mom. punkt 1–3, 3b–3f eller 8 skall fogas särskild uppgift (sammandrag av kontrolluppgifter). I sådant sammandrag skall anges namn, postadress och personnummer eller organisationsnummer för den uppgiftsskyldige, antalet lämnade kontrolluppgifter samt det sammanlagda beloppet av de skatteavdrag som har verkställts för preliminär A-skatt under året före taxeringsåret. Har den uppgiftsskyldige tilldelats särskilt redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953: 272) skall detta anges i stället för personnummer eller organisationsnummer. Om den uppgiftsskyldige har gjort avdrag för en arbetstatares kostnader enligt 2 kap. 4 § 6 lagen (1981: 691) om socialavgifter, skall denna kostnad också anges i sammandraget. *I sammandraget skall också anges det sammanlagda beloppet av semestermedel som har betalats in till en semesterkassa och som den uppgiftsskyldige inte skall redovisa i kontrolluppgift.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988 och tillämpas första gången i fråga om kontrolluppgifter till ledning vid 1989 års taxering.

¹ Lagen omtryckt 1971: 399.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 773.

² Senaste lydelse 1984: 673.

3 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1981:691) om socialavgifter.

SfU 1987/88:12

Bilaga 1

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 § lagen (1981:691) om socialavgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §¹

Vid bestämmande av avgiftsunderlaget skall bortses från

1. ersättning till en och samme arbetstagare om den under året inte uppgått till 1 000 kronor,

2. ersättning till arbetstagare som vid årets ingång fyllt 65 år,

3. ersättning till arbetstagare vid sjukdom eller ledighet för vård av barn eller med anledning av barns födelse, till den del ersättningen motsvarar sjukpenning eller föräldrapenning som arbetsgivare får uppbära enligt 3 kap. 16 § eller 4 kap. 20 § lagen (1962:381) om allmän försäkring,

3. ersättning till arbetstagare vid sjukdom eller ledighet för vård av barn eller med anledning av barns födelse, till den del ersättningen motsvarar sjukpenning eller föräldrapenning som arbetsgivare får uppbära enligt 3 kap. 16 § eller 4 kap. 18 § lagen (1962:381) om allmän försäkring,

4. uppdragsersättning för vilken beviljningsavgift har erlagts enligt lagen (1908:128) om beviljningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter,

5. ersättning som en arbetsgivare utgett till barn för arbete som utförts i hans förvärvsverksamhet i de fall avdrag för ersättningen inte får göras vid inkomsttaxeringen,

6. ersättning till den del denna motsvarar kostnader i arbetet som arbetstagare haft att täcka med ersättningen,

7. ersättning för tjänstgöring i verkskydd enligt 47 § tredje stycket civilförsvarslagen (1960:74), i den mån ersättningen utgör eller motsvarar dagpenning,

8. ersättning för arbete som har utförts utomlands, till den del denna inte räknas som lön enligt 11 kap. 2 § första stycket lagen om allmän försäkring,

9. ersättning för skiljemannauppdrag i fall där parterna i skiljeförfarandet är av utländsk nationalitet,

10. ersättning som på grund av bestämmelserna i 4 eller 5 § lagen (1984:947) om beskattning av utländska forskare vid tillfälligt arbete i Sverige inte utgör skattepliktig intäkt,

11. ersättning som avses i 3 kap. 2 a § lagen om allmän försäkring.

Bestämmelsen i första stycket 6 är tillämplig endast om kostnaderna kan beräknas uppgå till minst 10 procent av arbetstagarens ersättning från arbetsgivaren under utgiftsåret. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får fastställa schablon för beräkning av arbetstagares kostnader i viss verksamhet.

I fråga om inkomst från fåmansföretag skall föreskrifterna i punkt 13 av anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen (1928:370) tillämpas vid bestämmande av avgiftsunderlaget.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988.

¹ Senaste lydelse 1986:1139.

8 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1984: 668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare

Härigenom föreskrivs att 5, 10 och 17 §§ lagen (1984: 668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

En naturaförmån i form av kost, bostad eller bil skall tas upp till det värde som avses i 8 § andra och tredje styckena uppbördslagen (1953: 272).

Skattepliktiga naturaförmåner skall tas upp till ett värde som bestäms i enlighet med 8 § första– fjärde styckena uppbördslagen (1953: 272).

10 §

Den lokala skattemyndigheten skall fastställa månadsavgiften och i förekommande fall ålägga betalningsskyldighet för arbetsgivaren om denne har

1. underlåtit att lämna redovisning enligt 4 §;
2. lämnat oriktig uppgift och månadsavgiften på grund därav blivit för låg; eller
3. ingett ny uppbördsdeklaration för rättelse av tidigare redovisad månadsavgift.

Betalningsskyldighet skall också åläggas arbetsgivaren för avgiftsbelopp som har redovisats i uppbördsdeklaration men inte betalats. Belopp för vilket betalningsskyldighet ålagts får omedelbart drivas in.

Kan på grund av brister i arbetsgivarens uppgifter, bokföring eller anteckningar om utgiven lön underlaget för den månadsavgift som skall fastställas inte beräknas tillförlitligt, skall det uppskattas av den lokala skattemyndigheten efter vad som bedöms vara skäligt med hänsyn till föreliggande omständigheter såsom verksamhetens art och omfattning.

Om arbetsgivaren saknat skälig anledning anta att uppgift som han har lämnat om värde av naturaförmån har varit oriktig får den lokala skattemyndigheten inte på grund av det felaktiga värdet fastställa höjd månadsavgift. Lokala skattemyndigheten behöver inte heller besluta om rättelse när den oriktiga uppgiften avseende naturaförmånen gäller ett mindre belopp och rättelse inte yrkas av arbetsgivaren.

Beslut enligt denna paragraf får inte meddelas efter den 1 mars året efter utgiftsåret.

17 §

Den lokala skattemyndigheten skall efter den 1 mars året efter utgiftsåret fastställa årsavgiften för arbetsgivaren

¹ Senaste lydelse 1986: 1388.

1. om årsavgiften enligt årsuppgift uppgår till större belopp än summan av vad arbetsgivaren senast nämnda dag har betalat och ålagts betala för utgiftsåret;
2. om årsavgiften blivit för låg på grund av att arbetsgivaren har lämnat oriktig uppgift eller underlåtit att lämna föreskriven uppgift;
3. om en arbetsgivare yrkar att en inte tidigare fastställd årsavgift skall bestämmas till lägre belopp än som följer av uppgifterna i uppbördsdeklaration eller årsuppgift;
4. om beslut om restitution eller avkortning skall meddelas efter nämnda dag;
5. om fall föreligger som avses i 19 §; eller
6. om den lokala skattemyndigheten finner att en arbetstagares kostnader bör beräknas till lägre belopp än som följt av beslut enligt 6 § tredje stycket.

Fastställelse enligt första stycket punkt 3 får avse endast avgiftsbelopp som inte tidigare fastställts. Yrkandet skall ha kommit in till den lokala skattemyndigheten före utgången av andra året efter utgiftsåret.

Om arbetsgivaren saknat skälig anledning anta att uppgift som han har lämnat om värde av naturaförmån har varit oriktig får den lokala skattemyndigheten inte på grund av det felaktiga värdet fastställa höjd årsavgift.

Uppgår de arbetsgivaravgifter som återstår att betala till minst 100 kronor, skall arbetsgivaren åläggas betalningsskyldighet för dem. Öretal som uppkommer vid beräkningen bortfaller. Ett belopp för vilket betalningsskyldighet ålagts får omedelbart drivas in.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988 och tillämpas i fråga om naturaförmån som utges efter ikraftträdandet.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1984:668) om uppbörd av socialavgifter från arbetsgivare¹

dels att 14 och 36 §§ skall upphöra att gälla,

dels att 2, 5, 10–12, 15–17, 28, 31 och 32 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

I denna lag förstås med

lön: sådan lön eller annan ersättning enligt 2 kap. 3–5 §§ lagen (1981:691) om socialavgifter på vilken arbetsgivaravgifter skall beräknas;

uppbördsdeklaration: sådan uppbördsdeklaration som anges i 54 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272);

månadsavgift: de arbetsgivaravgifter som skall redovisas enligt 4 §;

utgiftsår: det kalenderår för vilket arbetsgivaravgifter skall betalas;

årsuppgift: en arbetsgivares redovisning för utgiftsårets arbetsgivaravgifter;

årsavgift: summan av de arbetsgivaravgifter som belöper på utgiftsåret;

redaravgift: de arbetsgivaravgifter som avser lön för vilken sjömansskatt skall betalas;

kvarstående avgift: det belopp i en årsuppgift med vilket årsavgiften överstiger summan av inbetalda och till betalning ålagda arbetsgivaravgifter;

överskjutande avgift: det belopp i en årsuppgift med vilket summan av inbetalda och till betalning ålagda arbetsgivaravgifter överstiger årsavgiften;

restitutionsränta: ränta enligt 24 §;

anståndsränta: ränta enligt 54 §.

5 §²

En naturaförmån i form av kost, bostad eller bil skall tas upp till det värde som avses i 8 § andra och tredje styckena uppbördslagen (1953:272).

Skattepliktiga naturaförmåner skall tas upp till ett värde som bestäms i enlighet med 8 § första–fjärde styckena uppbördslagen (1953:272).

¹ Senaste lydelse av 14 § 1987:563.

² Senaste lydelse 1986:1388.

10 §

Den lokala skattemyndigheten skall fastställa månadsavgiften och i förekommande fall ålägga betalningsskyldighet för arbetsgivaren om denne har

1. underlåtit att lämna redovisning enligt 4 §;
2. lämnat oriktig uppgift och månadsavgiften på grund därav blivit för låg; eller
3. ingett ny uppbördsdeklaration för rättelse av tidigare redovisad månadsavgift.

3. redovisat för hög månadsavgift och beslut om restitution eller avkortning skall meddelas.

Betalningsskyldighet skall också åläggas arbetsgivaren för avgiftsbelopp som har redovisats i uppbördsdeklaration men inte betalats. Belopp för vilket betalningsskyldighet ålagts får omedelbart drivas in.

Kan på grund av brister i arbetsgivarens uppgifter, bokföring eller anteckningar om utgiven lön underlaget för den månadsavgift som skall fastställas inte beräknas tillförlitligt, skall det uppskattas av den lokala skattemyndigheten efter vad som bedöms vara skäligt med hänsyn till föreliggande omständigheter såsom verksamhetens art och omfattning.

Om arbetsgivaren saknat skälig anledning anta att uppgift som han har lämnat om värde av naturaför mån har varit oriktig får den lokala skattemyndigheten inte på grund av det felaktiga värdet fastställa höjd månadsavgift. Lokala skattemyndigheten behöver inte heller besluta om rättelse när den oriktiga uppgiften avseende naturaför månen gäller ett mindre belopp och rättelse inte yrkas av arbetsgivaren.

Beslut enligt denna paragraf får inte meddelas efter den 1 mars året efter utgiftsåret.

Månadsavgift får fastställas även i fall då avgift för samma månad tidigare fastställts. Beslut enligt denna paragraf får inte meddelas om årsavgift har fastställts.

11 §³

En arbetsgivare skall lämna årsuppgift senast den 1 mars året efter utgiftsåret

Den lokala skattemyndigheten får anmana en arbetsgivare att inom den tid som angetts i anmaningen lämna årsuppgift.

1. om årsavgiften skall beräknas till annat belopp än som arbetsgivaren betalat eller ålagts betala för utgiftsåret och skillnaden uppgår till minst 100 kronor eller

³ Senaste lydelse 1986:1388.

2. om den lokala skattemyndigheten begär det.

Årsuppgiften skall lämnas till den länskattemyndighet till vilken uppbördsdeklarationen skall lämnas. Har uppbördsdeklaration lämnats under särskilt redovisningsnummer skall årsuppgift lämnas under samma nummer.

Anmaning enligt denna paragraf får också utfärdas av riksskatteverket eller länskattemyndigheten. Har uppbördsdeklaration lämnats under särskilt redovisningsnummer skall årsuppgift lämnas under samma nummer.

12 §

I årsuppgiften skall anges

1. arbetsgivarens namn och postadress, personnummer, organisationsnummer eller särskilda redovisningsnummer enligt 53 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272);

2. under utgiftsåret utgiven lön, dock inräknat det belopp som avses i punkt 3;

3. det belopp med vilket avdrag har gjorts enligt 6 §;

4. den lön på vilken årsavgiften beräknas;

4. den lön på vilken årsavgiften beräknas.

5. årsavgiftens belopp;

6. summan av de arbetsgivaravgifter som har betalats enligt lämnade uppbördsdeklarationer och de avgifter som arbetsgivaren har ålagts betala för utgiftsåret;

7. kvarstående avgift eller överskjutande avgift.

Öretal som uppkommer vid beräkningen av årsavgiften bortfaller.

Årsuppgift skall avges på heder och samvete på blankett enligt fastställt formulär.

15 §⁴

En arbetsgivare som är uppgiftsskyldig enligt 11 § första stycket punkt 1 och som underlåter att lämna årsuppgift får anmanas att komma in med uppgiften. Om årsuppgiften är ofullständig, får arbetsgivaren anmanas att komplettera den.

En arbetsgivare som lämnat ofullständig årsuppgift får anmanas att komplettera den.

Efter anmaning är arbetsgivare och arbetstagare skyldiga att inom den tid som har angetts i anmaningen meddela de upplysningar som behövs för kontroll av avgiftsskyldigheten.

⁴ Senaste lydelse 1986:1388.

Arbetsgivaren och arbetstägaren skall efter anmaning också förete alla handlingar som behövs för kontroll av avgiftsskyldigheten såsom kontrakt, kontoutdrag, räkning eller kvitto.

Anmaning enligt denna paragraf får utfärdas av riksskatteverket, länskattemyndigheten eller den lokala skattemyndigheten.

Bestämmelserna i 54 § 3 mom. uppbördslagen (1953:272) om uppbördsdeklaration skall tillämpas på årsuppgift.

Bestämmelserna i 54 § 3 mom. *andra stycket och tredje stycket första meningen* uppbördslagen (1953:272) om uppbördsdeklaration skall tillämpas på årsuppgift.

16 §

Om arbetsgivare eller arbetstägare inte hörsammar en anmaning enligt 15 § första eller andra stycket får vite föreläggas. Om en arbetsgivare inte hörsammar en anmaning enligt 11 § *första stycket punkt 2* får *den lokala skattemyndigheten* vid vite anmana denne att inkomma med årsuppgift inom viss tid. Bestämmelserna i 83 § uppbördslagen (1953:272) om vite gäller därvid i tillämpliga delar.

Om arbetsgivare eller arbetstägare inte hörsammar en anmaning enligt 15 § första eller andra stycket får vite föreläggas. Om en arbetsgivare inte hörsammar en anmaning enligt 11 § får *den anmanande myndigheten* vid vite anmana denne att inkomma med årsuppgift inom viss tid. Bestämmelserna i 83 § uppbördslagen (1953:272) om vite gäller därvid i tillämpliga delar.

17 §

Den lokala skattemyndigheten skall efter den 1 mars året efter utgiftsåret fastställa årsavgiften för arbetsgivaren

1. om årsavgiften enligt årsuppgift uppgår till större belopp än summan av vad arbetsgivaren *senast nämnda dag* har betalat och ålagts betala för utgiftsåret;

1. om *en arbetsgivare i årsuppgift eller annat meddelande har lämnat sådan uppgift om lön att årsavgiften* uppgår till större belopp än summan av vad arbetsgivaren har betalat och ålagts betala för utgiftsåret;

2. om årsavgiften blivit för låg på grund av att arbetsgivaren har lämnat oriktig uppgift eller underlåtit att lämna föreskriven uppgift;

3. om en arbetsgivare yrkar att en inte tidigare fastställd årsavgift skall bestämmas till lägre belopp än som följer av uppgifterna i uppbördsdeklaration *eller årsuppgift*;

3. om en arbetsgivare yrkar att en inte tidigare fastställd årsavgift skall bestämmas till lägre belopp än som följer av uppgifterna i uppbördsdeklaration;

4. om beslut om restitution eller avkortning skall meddelas *efter nämnda dag*;

4. om beslut om restitution eller avkortning skall meddelas;

5. om fall föreligger som avses i 19 §; eller

6. om den lokala skattemyndigheten finner att en arbetstägares kostnader bör beräknas till lägre belopp än som följt av beslut enligt 6 § tredje stycket.

6. om den lokala skattemyndigheten finner att en arbetstägares kostnader bör beräknas till lägre belopp än som följt av beslut enligt 6 § tredje stycket *och årsavgiften inte tidigare fastställts*.

Fastställelse enligt första stycket punkt 3 får avse endast avgiftsbelopp som inte tidigare fastställts. Yrkandet skall ha kommit in till den lokala skattemyndigheten före utgången av andra året efter utgiftsåret.

Fastställelse enligt första stycket 1, 2, 4 och 5 får ske även i fall då årsavgift tidigare fastställts. Fastställelse enligt första stycket 1, 2 och 4-6 får underlätas om beloppet att återfå eller som återstår att betala understiger 100 kronor.

Fastställelse enligt första stycket 3 får avse endast avgiftsbelopp som inte tidigare fastställts. Yrkandet skall ha kommit in till den lokala skattemyndigheten före utgången av andra året efter utgiftsåret.

Om arbetsgivaren saknat skälig anledning anta att uppgift som han har lämnat om värde av naturaförmån har varit oriktig får den lokala skattemyndigheten inte på grund av det felaktiga värdet fastställa höjd årsavgift.

Uppgår de arbetsgivaravgifter som återstår att betala till minst 100 kronor, skall arbetsgivaren åläggas betalningsskyldighet för dem. Öretal som uppkommer vid beräkningen bortfaller. Ett belopp för vilket betalningsskyldighet ålagts får omedelbart drivas in.

Fastställelse enligt denna paragraf får underlätas om fastställelse av månadsavgift meddelas enligt 10 §.

28 §

Har arbetsgivaravgifter som skall betalas som månadsavgift inte betalats i den tid och ordning som är föreskriven i denna lag för betalning av sådan avgift eller som har bestämts enligt 7 §, 19 § andra stycket eller 54 §, utgår restavgift och tilläggsavgift enligt 58 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272). Därvid skall bestämmelserna i 58 § 2 mom. samma lag tillämpas. Vad som har sagts nu skall tillämpas också på kvarstående avgift som inte har betalats inom föreskriven tid.

Har arbetsgivaravgifter inte betalats i den tid och ordning som är föreskriven i denna lag för betalning av sådan avgift eller som har bestämts enligt 7 §, 19 § andra stycket eller 54 §, utgår restavgift och tilläggsavgift enligt 58 § 1 mom. uppbördslagen (1953:272). Därvid skall bestämmelserna i 58 § 2 mom. första stycket samma lag tillämpas.

Uppbördslagens bestämmelser om indrivning, avkortning, avskrivning och antagande av ackordsförslag skall också tillämpas i fråga om belopp på vilket denna lag är tillämplig. Införsel enligt 15 kap. utsökningsbalken får äga rum.

31 §⁵

Bestämmelserna i 1–30 §§ gäller också redaravgift, om inte annat följer av vad som föreskrivs i andra stycket eller i 32–37 §§.

I stället för tidsangivelsen den 1 mars året efter utgiftsåret i 10, 11, 14 och 17 §§ skall i fråga om redaravgift gälla den 30 april året efter utgiftsåret.

32 §⁶

Länsskattemyndighetens behörighet enligt 15 och 54 §§ tillkommer länsskattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län. I fråga om åtgärder som avses i 28 § andra stycket meddelas beslut av länsskattemyndigheten i det län där målet om indrivning av avgiftsfordringen är anhängigt.

Med allmänt ombud enligt 30 § avses det allmänna ombudet enligt 24 § lagen (1958:295) om sjömansskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1988 och tillämpas första gången på lön som utges efter ikraftträdandet. De nya föreskrifterna om årsuppgift och årsavgift med undantag av 17 § fjärde stycket tillämpas dock även på årsuppgift och årsavgift avseende utgiftsåret 1987.

Bestämmelserna i 1–13 och 15–30 §§ gäller också redaravgift, om inte annat följer av vad som föreskrivs i andra stycket eller i 32–35 och 37 §§.

I stället för tidsangivelsen den 1 mars året efter utgiftsåret i 17 § skall i fråga om redaravgift gälla den 30 april året efter utgiftsåret.

Länsskattemyndighetens behörighet enligt 11, 15 och 54 §§ tillkommer länsskattemyndigheten i Göteborgs och Bohus län. I fråga om åtgärder som avses i 28 § andra stycket meddelas beslut av länsskattemyndigheten i det län där målet om indrivning av avgiftsfordringen är anhängigt.

⁵ Senaste lydelse 1986:1137.

⁶ Senaste lydelse 1986:1388.